

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 2. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 »
Negyedévre ——— 6 »
Egy hóra ——— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, január 3.

Tiszta választások.

Nagybecskerek, január 3.

A jog, törvény és igazság politikai rendszere kibontakozik az általánosság felhőiből. Leszáll a földre, a reális politika barázdáira. Nem romboló felhőszakadás módjára, a mely megnöveszti a folyamokat, megrongálja az utakat és iszappal hord be mindent. De mint csendes, termékenyítő erő, a mely lassan, ám annál mélyebben hatol be a magyar közélet talajába, életre hozva és kibontva a természet nagy erőt, a tenyésztő képességet, a mely a föld méhében hosszan szunnyadott.

Széll Kálmán politikája megvalósul az egész vonalon. Minden konkrét esetben érvényesül. A felmerült incidensek részleteiben keltik életre azt, amit a maga átfogó egészében új rendszernek hívnak.

Most is nagyjelentőségű körrendeletet bocsátott ki Széll Kálmán, mint belügyminiszter. A vármegyék és városok központi választmányaihoz intézte. A választók névjegyzékének összeírása tárgyában. E körrendelet minden sora magán viseli az új kormány politika jellegét. S mert a választások tisztaságának kérdésével függ össze, számot tarthat általános érdeklődésre.

A rendelet kiadását az teszi szükségessé, hogy a kuriai bíraskodásról alkotott törvény némely szakaszai már ez év január 1-én életbeléptek. E szakaszok — az 1899. XV. t. c. 142. és 152. §-ai — a képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására, kiigazítására és a jogorvoslattal kapcsolatos eljárás szabályozására vonatkoznak.

A választási eljárás alapja a választók névjegyzéke. Sok függ azoknak összeállításától. Az ellenzéki panaszok egy része a névjegyzék összeállításánál felmerült visszaélések ellen irányult. Természetes tehát, hogy az a politika, a mely a választási korrupció kiirtására vállalkozott, már itt, a névjegyzékek összeállításánál, szigorúan kell, hogy fellépjen a tiszta választások érdekében.

A belügyminiszter rendelete éppen ez oknál fogva mulja felül fontosság dolgában a szokásos miniszteri rendeletek körét. Ez a rendelet szimptomatikus jelentőségű.

A rendelet kiemeli a választói névjegyzék nagy fontosságát. Utasítja az összeíró küldöttségeket, hogy a törvény minden betűjét szigorúan betartsák s annak szellemében járjanak el.

Ugy kell összeírni a választókat, hogy törvényes jogának gyakorlásából senki se zárassék ki. A pártpolitika kedvezésének s apró fogásainak nem szabad érvényesülni a választói névjegyzékek összeállításánál. Az eredményt, kellő időben, úgy kell köz tudomásra hozni, hogy szükség esetén, a bármily okból kimaradt választók, jogaik megóvásáról gondoskodhassanak.

A választók ez évben teljesen újból fognak összeírni. Az új összeírás alapján készült névjegyzékek a szó igazi értelmében vett állandó névjegyzékeknek alapját vetik meg.

A földadó-minimumok állandó jellegű megállapítása is ennek az esztendőnek a feladata.

Évek hosszú sorára kiható intézkedések ezek, annál kívánatosabb tehát, hogy azok a választópolgárok teljes megelégedésére és megnyugvására történjenek meg.

Erre való tekintettel a belügyminiszter rendelete a legrészletesebb és a legkimerítőbb utasításokat adja. Ugy kitanítja teendőikre nézve az összeíró közegeket, hogy egy kis jóakarat mellett az ilyen módon instruált összeíró küldöttségek bizonyára fényesen oldják meg feladatukat.

Széll Kálmán rendelete pontosan megállapítja a határidőket s fegyelmi felelősség terhe mellett utasítja az illetékes ténylezőket mindezen határidők szigorú betartására.

Legérdekesebb azonban a körrendelet befejezése. Ebben a belügyminiszter kijelenti, hogy felelőssége teljes tudatában, felügyeleti hatáskörében a legnagyobb gondtal fog eljárni. A törvény végrehajtása körül tapasztalt legkisebb mulasztást vagy törvénysértést pedig a legszigorúbban fogja megtorolni.

Ime az új rendszer kibontakozása. A multak keserűségei, szilaj küzdelmei, a pártoknak egymás megrontására törő gyűlölete, a közélet megmérgezése: mindez, leginkább, egy forrásból fakadt. A választási korrupció sötét vízi forrásából. Pártkülönbség nélkül részesei voltak ennek a parlamentári pártok. Peccavimus intra muros et extra.

Csak természetes tehát, ha a kormány politikája ezt a sötét vizű forrást kívánja elsősorban a föld alá rekeszteni.

Mint a szóban forgó rendelet is mutatja, be akarja tömni úgy, hogy az sohase törhessen ki újra a napvilágra.

Vándorló legények.

Nagybecskerek, január 3.

Ezuttal nem azokról a legényekről, akiket a modern kor „segéd urakká” tett, sem azokról, akik vasárnaponként „Ki a legény a csárdában” féle korcsmai hencseregekben gyakorolják magukat, hanem igenis azokról akarunk szólni, akik a mai valóban pangó iparunk mellett kénytelenek lábukat a nyakukba venni s városról városra próbálkozni, vajjon nem akad-e munka, vajjon meglesz-e a mindennapi kenyér?

Mert bizony manapság még a gazdának is siralmas a sorsa. A gyáripar versenye a kézimunkát olyannyira háttérbe szorította, hogy az annakelölte 9—10 legénnyel dolgozó iparos most a legjobb esetben csak maga dolgozik ott-hon, de az is gyakori eset, hogy eldobja a számat és fölcsap hivatalkeresőnek.

Nos tehát, nem szükséges bővebben kifejtenünk, hogy miért van tényleg annyi facér vándorló legény, akikből nemcsak Nagybecskereknek, de valamennyi városnak egész Kis-Kun-Kecmeregig kijut.

Elég az hozzá, a vándorlók egész serege megy mostanság városról városra, községről-községre, de hiába, a legszorgosabb utánjárás mellett is fáradozása kárba vész s néha hetekig, sőt hónapokig is elbolyong, míg valahol megragad, ahol munkát és kenyeret talál.

Ilyetén bolyongása közben természetesen mitsem keresvén s megtakarított kevés pénzét, ha ilyen egyáltalában volt neki, időközben élete fentartására elköltötte, nem marad más hátra, mint kénytelen-kelletlen a kolduláshoz folyamodni, ami rendszerint addig tart, míg végre munkához jutott.

Ezek közt a vándorlók közt, a statisztikai adatok szerint, mintegy 90% tisztességes, munkakedvelő iparos. Mit tehet ő róla, hogy a rossz idők és körülmények, amik rajta kívül esnek, munkanélkülivé tették? Elég az hozzá, bizony kénytelen alamizsnát kérni, mert az éhség

fenyegető réme nagy zsarnok, amit legkevésbé ismernek azok a gömbölyödő hasu bürokraták, akik kényelmes karosszékben, jól fűtött szobából intézik a szegény emberek sorsát.

Elég az hozzá, ez a koldulási processzus folyik mindaddig, míg munkához nem jut a szegény vándorló, vagy pedig az illető közigazgatási hatóság nem érdeklődve egy szegény vándorló sorsa iránt, egyszerűen mint munkanélküli csavargót összefogdosztatja és illetőségi helyére toloncoltatja. Ez a szeméztállítás, amit hivatalos nyelven toloncolásnak neveznek, az országnak belekerül évenként egy millió koronánál többre, a községeknek szintén ugyanannyiba. Persze, a szegény vándorló illetőségi helyén ismét nem találja meg életfeltételeit, megint újból kezdi a kálvária járást.

Az alamizsnát kérő vándorló tehát nem mindig az az egyén, akiben a munkanélküli csavargót látják szeméink és éppen ebben rejlik gyakran a közönség téves nézete, mintha a hatóság nem fejtene ki elegendő szigorú a csavargók üldözése körül. Mert a közönség nem ismervén a viszonyokat, mitsem törődik az illető sorsával és természetesen nem is kutatja azt, vajjon ez a szegény teremtés kényszerhelyzetéből kitolyólag, életfentartásból inkább alamizsnát megy gyűjteni, mintsem hogy lopásra vete-medjék.

Eppen azért a hatóság egészen más szemmel tartozik kisérni az ilyen önhibáján kívül a sors által koldulásra kényszerített vándorló iparost, akinek amúgy is nagy küzdelme van a léttel, de azért inkább a tiltott koldulást választja ideig óráig tartó életfentartási mód gyanánt, semhogy lopni menjen, mert elvégre is élnie kell; munkát azonban nem kap, ingyenes étkező helyek pedig nálunk a vándorló iparosok számára nincsenek, mint a külföldön, így tehát a szegény vándorló koldulása, legalább az ő szempontjából, teljesen jogosult.

Igaz, hogy a munkakerülők száma is nagy és a közönség gyakran összetéveszti ezeket a becsületes iparosokkal. Ezen az állapoton gyökeresen ipartestületeink vannak hivatva segíteni, ha minden helyen, ahol egyáltalában van ipartestület, fölállítják az ingyenes ipartestületi szállót, ahol a munkakereső vándor 8—10 napig ingyen lakást és ellátást kapna, amelynek ellenértékét később, ha munkához jutott, megtértené.

Persze, ide egy kis jóakarat is kellene, de indolenciával, melyben manapság iparosaink leledzenek, akik a sült galambot várják, akik mindent a kormánytól várnak összetett kézzel, ilyesmit megoldani nem lehet. Pedig a kolduló iparos segédek a magyar iparos osztály állandó szennyfoltját képezik, ilyen csak Magyarországon eshetik meg, ahol a jó módban élő lenézi, megveti szerencsétlen embertársát.

A cseh-német békéltetés. Lembergől táviratozzák: Az itteni lapok értesülései szerint a sziléziai tartománygyűlés cseh és lengyel nemzeti-ségű képviselői elhatározták, hogy oda fognak hatni, miszerint a németek és csehek közötti meg egyezés ne csak Morvaországra és Csehországra vonatkozzék, hanem a küszöbön álló tárgyalásokhoz a sziléziai cseh és német nemzeti-ségi lakosság képviselőit is meghívják.

A cseh községek sztrájkja. Mint a Narodni Listy jelenti, a tegnapi nappal 57 cseh város és több mint száz község az ugynevezett átutalt hatáskörben, vagyis az állami adminisztráció körüli teendőkre nézve beszüntette tevékenységét.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 6. Jótékony négyzeti bál.

Január 13. Pénzügyi tisztviselők társas estélye.

Január 20. Táncestély a kaszinóban.

Február 1. Zárkörű jelmezestély a kaszinóban.

Február 27. Kerékpár-egylet vig. estélye.

A gőzfürdő minden nap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— A pápa a csanádi püspökhöz. Egyik berlini lap azt üságotl a minap, hogy a pápa nyugolomba óhajt vonulni és hogy megjelölte volna utódját is. Hogy ez a híresztelés minden alapot nélkülöz, kitünik azokból a szavakból, melyeket az egyházfő Dessewffy Sándor csanádi püspökhöz intézett, midőn karácsony másnapján bucsutisztelgésen volt nála. A pápa különösen kituntette püspökünket, ki a magyar püspöki karból egyedül vett részt a jubileumi megnyitó ünnepegeken, apostoli áldását küldte a magyaroknak és szavait így végezte:

— Nézz meg, fiam. Egyáltalán nem vagyok törődött agg. Erősnek érzem magamat és remélem, hogy még sok művet befejezhetek az egyház számára. Vidd el áldásomat a magyar nemzetnek!

— Uj távbeszélő vonal. Mint bennünket értesítenek, a mai naptól fogva a becskerekiek Nagy Váradal is megkapták a telefon összekötést.

— Vörheny. A tegnapi nap folyamán a következő vörheny-megbetegedési esetek fordultak elő városunkban: Koch Ede 2 éves, alkotmány-utca 47. sz., Feketics Anna másfél éves Lenau utca 55. sz., Szegedy Mária 7 éves écskai utca 21. sz.

— Hymen. Grób Ferenc módosi gyógyszerész eljegyezte Fendler Jolán kisasszonyt, Fendler Károly módosi kereskedő leányát. — Markeszkó István, fehértemplomi segéd telekkönyvvezető a napokban váltott jegyet Milunov Sebestyén ottani erdész kedves leányával, Maris kával.

— Uj tejszövetkezetek. Szerbán, országos tejjgazdasági felügyelő, mint a földművelési miniszter kiküldöttje, a karácsonyi ünnepek alatt vármegyénk területén Seultour, Szent-Hubert és Károlyliget községekben szervezte a tejszövetkezeteket, melyek működésüket már a legközelebbi időben megkezdik.

— Bimbóhullás. Nikolajevits István módosi jegyző egy éves kis fiacskája vörhenyben megbetegedett és meghalt.

— Kedvezményes jegyek a nk.-nb. vasutvonalon. A kikinda—becskerekii vasutnak szeged—karlovai h. é. vasutal való egyesülése 1900. évi január 1-ével kezdődőleg befejezett tényé válik s így életbe fog lépni az új üzletkezelési szabvány-szerződés szerinti gyakorlat, mihez képest a M. A. V. által kibocsátott arcképes igazolványok a jelzett vonalon is érvényesekké válnak. Az eddigi igényjogosultak számára 1899. évre terjedőleg kiszolgáltattott arcképes igazolványok érvénye további intézkedésig terjedő időtartamra meghosszabbított, mire nézve a [m. kir. államvasutakkal megfelelő rendeleti intézkedéstétel és a hozzá közvetlenül beküldendő — csak az 1899. évre kiadott] arcképes igazolvány meghosszabbításának foganatosítására egyidejűleg megkerestették. Ugyanez az eljárás alkalmazandó a nevezett részvénytársaság vonalain 1899. évre kiszolgáltattott összes évi szabadjegyek érvényességének fenn-tartása tekintetében. Ujjonnan kiállítandó arcképes igazolványok kiszolgáltatását egyidejűleg beszüntették.

— Fakereskedő, mint szerkesztő. No mert ilyen is van. Nem valami dicsőségvágy vitte reá az illetőt, hogy lapszerkesztővé váljék, hanem a törvénynek az az intézkedése, hogy a lapszerkesztőknek az adója kétszeresen számíttatik. Verseczen Gyeorgovics Velimir fakereskedő egyszerűen virilista akart lenni, de mivel a megkivántató évi adómennyiséget nem fizeti, azért megtette magát szerkesztőnek, egy „Srptvo“ című szerb lap homlokán ott fityegett a saját becses neve, s ezt egy beadványához mellékelve, kérte, hogy most már számítsák az ő adóját dupláán és legyen virilista. De rosszul spekulált, mert ugy a két alsó, mint a legfelsőbb fórum elutasította kérvényével, amelyet csak helyeslehetünk mi, akik — sajnos — a hírlapszerkesztés mellett nem foglalozhatunk fakereskedéssel.

— Ujévi üdvözetek megváltása címén a nagybecskerekii árvaház-alap javára adakoztak Galler Péter 2 frt, Milin Milán 1 frt, ifj. Eckstein Vilmos 50 krt.

— Öngyilkos földbirtokos. Megemlékeztünk már róla, hogy Draxler Artur nagykikindai földbirtokos öngyilkos lett. Draxler Artur egyike volt a kikindai társadalom legrokonszenvesebb tagjának, egyszerű, de talpig derék, jószívű fiatal ember, ki barátaiért mindig kész volt minden áldozatra s ki, a reá váró vagyon dacára is, az egyszerűség mintaképe volt. Egyetlen hátrahagyott szó sem nyujt világosságot végzetes tettének oka fölött, melyet az orvosi vélemény szerint az elmúlt éjszaka éjjél tájban követetett el. Az öngyilkos fiére, Draxler Ferenc tegnapelőtt reggel 8 órakor azzal szólította meg Vlachovits János rendőral kapitányt, jönné fel hozzájuk, nagy bajt sejt otthon, mert be van zárva az Artur szobája. Vlachovits alkapitány felment vele a lakására és az üvegajtón át nézett be a szobába, ahol homályosan kivehette, hogy valaki hanyatt fekszik a padolaton. Tétovázás nélkül betörte az ajtót s akkor ott látta feküdni Draxler Arturt a földön, mellette kétesövű lankaszter fegyvere, az ennek a kakasához erősített zsinog pedig a kezében. Meglebbentette a kabátját s visszariadt a borzalomtól. Az egyik töltés a gyomorba hatolt, a másik a szívet s a veséket tépte szét s a véres húscafrangok tömegesen borították el a halottat. Tettének oka felől sokféle verzió kering a városban, de a valót Draxler Artur mint titkot magával viszi a sírba.

— Ellopott ház. Zsadyányban a g. kel. szerb egyházközség tulajdonát képező, már régóta lakatlan házat szőrin szálán a szó teljes értelmében ellopták, úgy hogy csak az üres telek maradt, amit azért nem loptak el, mert lehetetlen volt. A tettes Zsigmán Pál ugyanottani lakos, aki a farészeket feltűzelte, a téglákból pedig kútját rakta ki és egy kis istállót épített. Mivel a lopásról, mely a mult év júniusában vette kezdetét, az egyházgondnok és a községi bakter is tudomással bírtak, bünpalástolás címén ezeket is feljelentették a részletekben dolgozó tolvajjal együtt a bíróságnál.

— Takonykóros lovak. Zsombolyán Schmidt Antal birtokosnak két lovát, mert takonykórosak voltak, lebunkózták. Nevezett birtokost az elsőfoku hatóság száz frt pénzbüntetéssel sújtotta, mert lovait, jóllehet 3 hónapja betegek voltak, nem jelentette be a hatóságnál.

— Egy löportorony veszedelme. Temesváron az ottani katonai löportorony körül tegnapelőtt és tegnap éjszaka gyanus alakokat látott az őrség. Az egyik alak át akart mászni a kerítésen, hogy megközelítse a löportornyot. Az őrs megrette a rendes állj! kiáltásokat, de hasztalanul. Azután lött. Őt golyó reptült a menekülőkre, a kik három lövéssel válaszoltak. Az egyik golyó az őrs jobb lábát érte. Sérülése könnyű. A nyomozás most nagy szigorral folyik. Lovag Schwitzer Lajos hadtestparancsnok kettős őrt rendelt ezután állíttatni a veszélyeztetett puskaporos toronyhoz.

— Köszönetnyilvánítás. A vasuti dalegylet Szilvester-estélyén felülízetett még Hornitzek Henrik főellenőr 2 koronát. Azonkívül még utólag beküldött Hessel Lajos és társa utóda Kurzweil Sándor cég Budapest 5 koronát, Lichtenstein Dávid módosi állomási előljáró 2 koronát. A mely felülízésekért hálás köszönetet mond. A rendező bizottság.

— Veszett ló. Mintegy három héttel ezelőtt Grabác községben egy veszett kutya megmárt egy 17 éves fiut és egy 11 éves gyermeket, akiket idejekorán a budapesti Pasteur-intézetbe szállítottak. Ez a kutya, mint most utólag kiderült, egy lovat is megharapott, amelyen a vesztség a napokban tört ki. A lovat lebunkózták és a grabáci kutyák- és macskákra 40 napi zárlatot mondtak ki.

— Tüzek. Ozorán leégett Bárgyu János nádfedelű háza. Biztosítva nem volt. — Sztarcsován Moldanc Mihály tanyáján egy nagy szalmakazal lett a lángok martaléka. A tűz úgy keletkezett, hogy a károsult gazda Károly nevű fia a kazal tövében egy még égő cigarettavéget eldobott.

— Házi tolvaj. Popov Milán nagybecskerekii lakos zárt szekrényéből, melynek kulcsát a tetején szokta tartani, 20 frt készpénzt elloptak. A tettes valószínűleg a házi körülményekkel ismerős lehetett, de kilétét még nem sikerült fölfedezni a csendőrségnek, ahol az esetet bejelentették.

— Öngyilkosság. Nagy-Komlósról jelenti levezölünk, hogy Szerdac János szikvizgyáros életuntságból öngyilkosságot követett el. Az eset mély részvétet keltett a környéken, amennyiben az öngyilkos általános közbecsülésnek örvendett.

— Lefejezett baromfiak. Csirkefogalmazók jártak Szilveszter éjjélén Orlovát községben és ott Czvejanév Emil udvaráról 9 db. libát és ugyanannyi tyukot elemeittek. De előbb kivégezték őket olyformán, hogy valamelyik szakbeli férfi egy éles kusztorával lefejezte a lármás jószágokat, aminek bizonyossága volt a sok fej, amit egy rakásban ott hagytak. A nyomozás folyik.

— Érelt bosszu. Pavlov Sebő fenlaki lakos Cziffli Ferenc korcsmájában egy a csizmaszárból előhuzott disznóölő késsel megszurta Beate Arzént, még pedig oly veszedelmesen, hogy aligha bele nem hal. A tettest elfogták, ki tettének okául azt adta elő, hogy Beate ötlet mintegy két évvel ezelőtt megverte, azért állott most bosszút.

— Aki pénzt a szalmazsák alatt tartja. Török-Becsén jómodu gazdaemberj hírében áll Szabó Mátyás, akinek 240 frt olyan pénze is volt, amiről még az asszony sem tudott. Ezt a pénzt rendszeren szalmazsákja alatt tartogatta egy ujságpapirosba betakartan. Valamiért szükségé lehetett a pénzre, odanyult, ahol rendszeren szokott lenni a pénz, de hiába kutatta át az egész ágyat, bizony hiult helye volt a pénznek. Panaszára a csendőrség nyomozást indított meg és nem sokára sikerült a tettest Pálincás István ugyanottani lakos személyében fölfedezni, aki beismerve a lopást, 90 frtot, ami még megvolt nála, előadott. A többi pénzről így számolt be: Feleségének, szül. Szőnyi Róznak adott 20 frtot, ebből még megvolt 8 frt 39 kr., a többi pénzből adósságait törlesztette, 50 frtot Zöldág Sándor és Davidovics Milutin kártyán elnyertek tőle, 66 frtot pedig elmulatott. Tettest letartóztatták.

— Találtott egy aranyozott sárgarézkeretű börpénztárca 2 frt 10 kr. készpénztartalommal, igazolt tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ügybeosztás

a nagybecskerekii törvényszéknél 1900. évre.

Zsiros Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök a vádtanácsnak, esküdtbírósnak, járásbírósnágtól felebbezett ügyekben eljáró főtárgyalási tanácsnak, urbéri, közpölgári és kereskedelmi tanácsnak és részben a sommás polgári felebbezési tanácsnak.

Dr. Duka László kir. itélő táblai bíró: Előadója a már kiosztásában levő házassági pereknek, járásbírósnágtól felebbezett, főtárgyalásra nem kerülő büntető ügyeknek. Elnöke elsőfokulag törvényszéki hatáskörbe eső büntető ügyekben a főtárgyalási tanácsnak. Helyettes elnöke és helyettes bírása járásbírósnágtól felebbezett büntető ügyekben a főtárgyalási tanácsnak.

Kiss Sándor kir. törvényszéki bíró: Előadója az urbéri és ezzel rokontermészetű, továbbá a vizjogi, kisajátítási, majd a régi letéti ügyeknek.

Kövér Lajos kir. törvényszéki bíró: Előadója a vádtanácsnak, járásbírósnágtól felebbezett büntető ügyekben a főtárgyalási tanácsnak. Helyettes előadója a szükség és lehetőség szerint a járásbírósnágtól felebbezett, főtárgyalást nem igénylő ügyeknek.

Dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró: Előadója a cég és egyéb kereskedelmi ügyeknek, részben a közpölgári pereknek és sommás felebbezett pereknek. Elnöke a váltó- és esődtanácsnak. Helyettes elnöke a vádtanácsnak, esküdtbírósnak, polgári felebbezési tanácsnak, közpölgári és urbéri tanácsnak.

Ilniczky Mihály kir. törvényszéki bíró: Vizsgáló bíró.

Benedek Jenő kir. törvényszéki bíró: Az elsőfokulag törvényszéki hatáskörbe eső büntető ügyekben eljáró főtárgyalási tanácsnak előadója.

Dr. Kovács Károly kir. törvényszéki bíró: Előadója polgári pereknek, járásbírósnágtól felebbezett sommás pereknek, anyakönyvi ügyeknek, holtá nyilvánítási, apaság elismerése iránti ügyeknek s tagja az esküdtbírósnak.

Dr. Selymessy Sándor kir. törvényszéki bíró: Előadója a telekkönyvi ügyeknek, házassági pereknek. Csődbiztos. Helyettes bírása

az elsőfokúlag törvényszéki hatáskörbe eső büntető ügyekben eljáró főtárgyalási tanácsnak.

Szilágyi Lajos kir. törvényszéki bíró: Előadója a váltó, gondnokság alá helyezés, atyai hatalom megszüntetése, kiskorúság meghosszabbítása iránti ügyeknek s az ügyvédi panaszoknak. Helyettes vizsgáló bíró. Helyettes bírása a vádtanácsnok, póttagja a polgári felebbezési tanácsnak.

Junker János kir. törvényszéki bíró: Előadója polgári pereknek. Rendes tagja a vádtanácsnak és a járásbírói hatáskörbe tartozó büntető ügyekben eljáró főtárgyalási tanácsnak. Helyettese a telekkönyvi előadónak, helyettes bírása az esküdtbíróknak, póttagja a polgári felebbezési tanácsnak.

Lovas Mihály kir. törvényszéki albiró: Előadója polgári pereknek, polgári és büntető vegyes ügyeknek. Rendes tagja az elsőfokúlag eljáró főtárgyalási tanácsnak. Helyettes előadója a váltó ügyeknek.

Ülések és tárgyalások.

1. Vádtanács: a) Julius hó 5-én és minden hó 4-én, b) kedd, szombat.

2. Elsőfokban főtárgyalási tanács: Kedd, csütörtök, szombat.

3. Másodfokban főtárgyalási tanács: Hétfő, péntek.

4. Polgári felebbezési tanács: Kedd, szerda.

5. Közpolgári tanács (odaértve váltó, kereskedelmi, csőd, urbéri, stb. stb.) Csütörtök.

A büntető tanácsainak beosztása.

A) 1. A vádtanács tagjai: Elnök: Zsiros Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök.

Birák: Kövér Lajos, Junker János kir. törvényszéki bíró.

Helyettes elnök: Dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró.

Helyettes bíró: Szilágyi Lajos kir. törvényszéki bíró.

2. A vádtanács rendszerinti ülései: Kedd és szombat.

3. Sürgős elintézésére tanácsülés bármikor egybehívatik.

4. A vádtanács azon ülései, melyeken a vizsgálóbíró a vizsgálatok állásáról és menetéről jelentést tesz, minden hónap 4. napján fognak megtartatni, kivéven július havát, melynek 5. napján lesz az ülés megtartandó.

B) Az elsőfoku főtárgyalási tanács tagjai:

Elnök: Dr. Duka László kir. ítélőtáblai bíró.

Birák: Benedek Jenő kir. törvényszéki bíró, Lovas Mihály kir. tszéki albiró.

Helyettes elnök: Dr. Polgár Sándor, helyettes bíró Dr. Selymessy Sándor.

E tanács főtárgyalási napjai: Kedd, csütörtök, szombat.

C) A másodfoku főtárgyalási tanács tagjai:

Elnök: Zsiros Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök.

Birák: Kövér Lajos, Junker János kir. törvényszéki bíró.

Helyettes elnök és helyettes bíró Dr. Duka László.

E tanács főtárgyalási napjai: Hétfő, péntek.

D) Az esküdtbírók tagjai:

Elnök: Zsiros Lajos kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök.

Birák: Dr. Polgár Sándor, dr. Kovács Károly kir. törvényszéki bíró.

Helyettes elnök: Dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró.

Helyettes bírák: Junker János kir. törvényszéki bíró, Alföldy Ede kir. járásbíró.

Az ülésszakok száma háromban van megállapítva és ezek: február, május és november havának első hétfőjén vagy ha ez Gergely nap-tár szerinti ünnepre esnék, a következő köznapon kezdődnek.

Szerkesztői üzenetek.

D. urnak helyben. Madáchnak nincs mindenben igaza, mikor azt írja, hogy sok az eszkimó, de kevés a foka. Nagybecskereken ugyan nincs egyetlen eszkimó sem, de van egy foka, amelynek, mint az impresszáriója hirdeti, „szigoru harapása” van.

K-s. A kérdezet vers-citátum a következő:

Mióta szeretlek, mióta imádlak
Azt te nem is sejtéd barna kis leány,
Rólad dalolok én régen a világnak
Imádkozva, hogy nézz csak egyszer reám,
Sóhajtok utánad, öl érted a bánat,
Kereslek a földön, kereslek az égen
Angyalom, édesem, mindenem vagy nékem.

R. B. Elkésett.

S. 1. Sorsjegyei nem nyertek. — 2. Elég ha csak a nevére címezi. — 3. Pleitz Fer. Pál.

TÁVIRATOK.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti táv.) A mai ülésben a kultusz tárca költségvetését tárgyalták. Emmer Kornél a jogakadémiák fejlesztését és a doktori címnek, mint minősítési foknak megszüntetését ajánlja. A miniszter programját olyannak tartja, hogy a miniszternek meg kell maradnia helyén, míg programját meg nem valósítja. Komjáthy Béla bizik a kultuszminiszterben, de mai közjogi helyzetünkben a fajnevelő kulturpolitikát lehetetlennek tarja Kossuth Ferenc szintén elismeréssel van a miniszter iránt. Berzeviczy Albert polemizál Komjáthyval.

Dementi.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál” eredeti táv.) A lapoknak az a híre, mintha a hadügyminiszter az ujonclétszámot 30 százalékkal, vagyis 51.000 fővel emelni akarja s erre egyszer s mindenkorra 400 millió koronát és 10 éven át évenként 15 és fél millió koronát kérne — teljesen valótlan és légből kapott.

Wlassics lemondása.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szinte bihetetlennek látszó hírt kolportálnak politikai körökben, mintha Wlassics miniszter beadta volna lemondását. A hír megerősítésre szorul.

A „Bud. Tud.” koholmányának jelenti ki Wlassics lemondását.

A német császár Párisban.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Hamburgi megbízható jelentések szerint II Vilmos német császár okvetetlenül elmegy a párisi világiállásra.

Hercegi rangra emelt nagykövet.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Eulenburg Fülöp bécsi német nagykövetet Vilmos császár hercegi rangra emelte.

Szerencsétlenül járt professzor.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Danielovits Kálmán, a trencsényi gimnázium professzora, midőn a Zsolnáról Pozsonyba induló vonatra akart felszállani, a vonat lépcsőjén megbotlott és oly szerencsétlenül bukott le, hogy a vonat kerekai alá került. Összetört tagokkal szállították el és rövid kioldás után meghalt.

Cseh zavargások.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál” eredeti táv.) Prágából jelentik, hogy az ottani Szófia szigeten a közönség a katonazenekartól cseh nemzeti dalok játszását követelte. A zenekar erre a közönség abecugolása közben elvonult. A sziget sárgafekete díszítéseit leszaggatták.

Szabad sajtó Oroszországban.

Budapest, jan. 3. (A „Torontál” ered. táv.) Szent Pétervárról jelentik, hogy a cár ukázt irt alá, mely szerint a keleti egyház ujvé napján, vagyis a mi naptárunk szerint január 13-án a sajtó-cenzura Oroszországban megszűnik és az orosz sajtó teljesen szabad lesz.

A délafrikai háború.

Budapest, január 3. (A „Torontál” eredeti táv.) Londonból jelentik, hogy az angol csapatok minden ellenállás nélkül bevették Douglast Kolenzót bevételét még nem erősítették meg hivatalosan.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1900. január 3.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	ó	76	7.55	7.60	80	8.05	8.15
Tiszavidéki	„	76	7.55	7.65	80	8.10	8.20
Pestvidéki	„	76	7.50	7.60	80	8.05	8.15
Bácskai	„	76	7.70	7.85	80	0	0.—

		kilós		kilós	
Roza	uj	elsőrendű	70-72	6.20	6.30
„	„	másodrendű	—	6.05	6.15
Árpa	„	takarmány	60-62	5.70	5.80
„	„	égetni való	62-64	5.45	5.55
„	„	sörtőzésre való	64-66	6.25	6.50
Zab	„	—	39-41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	4.60	4.85
„	„	másnemű	—	0	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Mérsékelt vételkedv, árak szilárdan tartották magukat.

Köttetett:

Buza 1900. áprilisra	7.82—7.83
Buza 1900. szept-re	7.96—7.97
Roza áprilisra	6.41—6.42
Zab áprilisra	5.02—5.03
Tengeri 1900. májusra	4.93—4.94

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya-udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 03 p.

„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e.

11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.

éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra

20 p.; este 6 óra 45 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p.

(csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; dél-

után 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályau-

udvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel

3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; dél-

után 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra

36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; dél-

előtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Hirdetések.

Torontálmegye török-becsei járás.

Pályázati hirdetmény.

Tarras községben lemondás folytán megüresedett adó-végrehajtói állásra pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás a behajtási illeték körülbelül 600 frtra rug, a szerb nyelv tudása feltétlenül szükséges.

Kiszolgált katona és csendőr-altisztek előnyben részesíttetnek.

A pályázati kérvények 1900. évi január 15-ig Tarras község előljáróságához küldendők.

Tarrason, 1899. december 28-án.

13-82

Az előljáróság.

Karlova község előljárásgától.

6221. kig. szám. 1899.

15-31

Árlejtési hirdetmény.

Karlova község képviselőtestületének 70. kgy. 1899. számú határozatával, melylyel Karlova község tulajdonát képező és körülbelül 400 holdból egyesek által elokupált földterületeknek az 1875. évi kataszteri felmérés szerinti állapotnak megfelelőleg a község tulajdonába leendő visszazserzetése, illetve a régi állapotnak való visszaállítását határozta el, a tek. megye törvényhatósági bizottság 1552., 41238/899. kgy. számú határozattal azon változtatással hagyatott jóvá, hogy az okupált területek, a melyeken épületek állanak, a jelenlegi birtoklónál alku által megállapítandó váltás ár mellett meg-hagyassék.

Midőn ezen mérnöki munkálatra nézve az árlejtési hirdetményt kibocsátjuk, felhívjuk mindazon mérnök urakat, kik a törvény értelmében ezen munkák teljesítésére vállalkoztatnak s vállalkozni hajlandók, miszerint ebbeli ajánlatukat legkésőbb jövő 1900. évi január 31-ig a községnél nyujtsák be, mert a későbbben benyújtott ajánlatok figyelembe nem fog-nak vétetni.

Kelt Karlován, 1899. évi december hó 27-én.

Perisits,
jegyző.

Petrovity,
bíró.

Meghívó.

A zichyfalvi és gyöngyházi községi hitel-szövetkezet 1900. évi január hó 14-én délután 2 órakor az intézeti helyiségben tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre az üzletrésztulajdonosok ezennel meghivatnak azzal, hogy az 1899. évi zár-számadás a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az üzlethelyiségben közszemlére ki van téve.

Napirend:

1. Az 1899. évi zár-számadás megvizsgálása.
2. A szövetkezet cégének megváltoztatása.
3. A szövetkezet átalakulása, csatlakozása az országos központi hitelintézethez az 1898. évi XXIII. t. c. értelmében.
4. Két hitelesítőnek kijelölése.
5. Indítványok.

Kelt Zichyfalván, 1899. évi december hó 30-án.

16-11

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A birtokhatár rendezése céljából Román-Kécsa község 3600 holdból álló határa és minden egyes részlete (körülbelül 3300 részlet) az 1900. évben felmérendő lévén, felhivatnak mindazon mérnök urak, kik

ezen munkálatra vállalkozni óhajtanak, hogy írásbeli ajánlataikat, a követelt díjazás kitüntetésével, beleértve a térkép készítését is, 1900. évi január hó 25-ig Román-Kécsa község előljárásgához beadni sziveskedjenek. A kellő fuvarokról és határjelekről a község, a munkásokról és minden más szükségletéről pedig a vállalkozó gondoskodik.

Román-Kécsán, 1900. évi jan. hó 1-én.

Szerelmy László,

közs. jegyző.

Gyulvezán Mita,

közs. bíró.

Torontálmegye török-kanizsai járás főszolgabirája.

12.942/V. szám 1899.

1-32

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökkanizsai járásába kebeleztet Szerb-Keresztur községben üresedésbe jött s évi 400 frt javadalmazással egybekötött irnoki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetvén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi alkalmaztatásukról vonatkozó bizonylatokkal s egyébként is kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám 1900-ik évi január hó 25-ig benyujtsák.

A szerb nyelv tudása kívánatos.

T. Kanizsán, 1899. december hó 28-án.

Tallán,
főszolgabíró.

Huzás már holnap!!

100.000 korona értékű
5 egyenként 20.000 korona értékű
főnyereményeket

20% levonásával készpénzben
tartalmaz a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK,
melyek egyetlen sorsjeggyel megnyerhetők

6-32

1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a 6 huzáson utánfizetés nélkül játszik,
s így egy sorsjeggyel mind a 6 főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

Első huzás visszavonhatatlanul már holnap.

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalban.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.